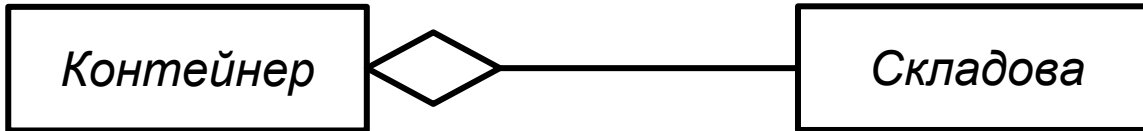

Агрегація та композиція

Повторне використання коду в складних об'єктах

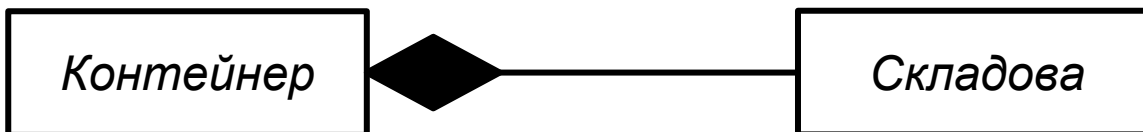
Відношення **агрегації** - більш слабке відношення типу "частина-ціле"
між класом-складовою та класом-контейнером,

при якому між об'єктами класів **не існує зв'язку за часом існування**:
складова може існувати після знищення контейнера

Відношення **композиції** - більш сильне відношення типу "частина-ціле"
між класом-складовою та класом-контейнером,

при якому об'єкти класів **зв'язані за часом існування**:
складова знищується разом з контейнером

Контейнер `std::vector`

Вектор є аналогом **динамічного масиву**, що автоматично виділяє пам'ять під нові елементи. Виділення додаткової пам'яті відбувається за вказівкою **reserve (N)** або автоматично (тоді, як правило, розмір вектору подвоюється).

Елементи вектора розміщуються у пам'яті **послідовно без розривів**:

1 **2** ■ ■ `size () = 2, capacity () = 4`

- швидкий доступ до **довільного** елементу `v[i]`, `*(v_ptr + i)`
- При нестачі пам'яті виділяється нова область більшого розміру і всі елементи **копіюються (copy ctor)** до неї [$O(n)$]

- Лише вставка у **кінець** вектору `std::vector::push_back ()` та вилучення `std::vector::pop_back ()` з кінця вектору є ефективними [$O(1)$], інакше елементи **копіюються** на сусідні місця [$O(n)$]

Використовуйте, якщо сумніваєтесь щодо вибору контейнеру та **замість звичайних динамічних масивів**

Контейнер `std::list`

Двузв'язний список розміщує елементи у пам'яті **довільно**:

Доступ до **довільного** елемента перебором через ітератор **послідовного доступу** [$O(n)$]

Розмір кожного елемента включає пам'ять для **вказівників** “вперед” та “назад”

Вставка `insert ()` або видалення `delete ()` елементів будь-де за [$O(1)$]
Жодних накладних копіювань.

Вказівники на елементи залишаються **дійсними** при будь-яких операціях над усіма елементами списку, окрім тих, на які вони вказують

Контейнери послідовностей

Заголовочний файл	<array>	<vector>	<deque>	<forward_list>	<list>	
Контейнер	array	vector	deque	forward_list	list	
Ітератори	begin	begin	begin	begin	begin before_begin	begin
	end	end	end	end	end	end
	rbegin	rbegin	rbegin	rbegin		rbegin
	rend	rend	rend	rend		rend
Ємність	size	size	size	size		size
	max_size	max_size	max_size	max_size	max_size	max_size
	empty	empty	empty	empty	empty	empty
	resize		resize	resize	resize	resize
	shrink_to_fit		shrink_to_fit	shrink_to_fit		
	capacity		capacity			
	reserve		reserve			

Контейнери послідовностей

Заголовочний файл		<array>	<vector>	<deque>	<forward_list>	<list>
Контейнер		array	vector	deque	forward_list	list
Доступ до елементів	front	front	front	front	front	front
	back	back	back	back		back
	operator[]	operator[]	operator[]	operator[]		
	at	at	at	at		
	swap	swap	swap	swap	swap	swap
Модифікат.	assign		assign	assign	assign	assign
	insert		insert	insert	insert_after	insert
	erase		erase	erase	erase_after	erase
	clear		clear	clear	clear	clear
	push_front			push_front	push_front	push_front
	pop_front			pop_front	pop_front	pop_front
	push_back		push_back	push_back		push_back
	pop_back		pop_back	pop_back		pop_back

Приклади коду

```
#include <iostream>
#include <vector>

int main ()
{
    std::vector<int> myvector;
    for (int i=1; i<=5; i++) myvector.push_back(i);

    std::cout << "myvector contains: ";
    for (std::vector<int>::iterator it = myvector.begin() ; it != myvector.end(); ++it)
    {
        std::cout << ' ' << *it;
    }
}
```

```
#include <iostream>
#include <list>

int main ()
{
    int myints[] = {1,2,3,4,5};
    std::list<int> mylist (myints,myints+5);

    std::cout << "mylist contains: ";
    for (std::list<int>::iterator it=mylist.begin(); it != mylist.end(); ++it)
    {
        std::cout << ' ' << *it;
    }
    for (auto it=mylist.begin(); it != mylist.end(); ++it)
    {
        std::cout << ' ' << *it;
    }
}
```

Приклади коду

```
#include <iostream>
#include <vector>

int main ()
{
    std::vector<int> myvector (3,100);
    std::vector<int>::iterator it;

    it = myvector.begin();
    it = myvector.insert ( it , 200 );

    myvector.insert (it,2,300);

    // "it" вже не дійсний!
    it = myvector.begin();

    std::vector<int> anothervector (2,400);
    myvector.insert (it+2,anothervector.begin(),anothervector.end());

    int myarray [] = { 501,502,503 };
    myvector.insert (myvector.begin(), myarray, myarray+3);

    std::cout << "myvector contains:";
    for (int i=0; i<myvector.size(); ++i)
        std::cout << ' ' << myvector[i];
}
```

Приклади коду

```
#include <iostream>
#include <vector>

int main ()
{
    std::vector<int> myvector;

    // set some initial content:
    for (int i=1;i<10;i++) myvector.push_back(i);

    myvector.resize(5);
    myvector.resize(8,100);
    myvector.resize(12);

    std::cout << "myvector contains:";
    for (int i=0;i<myvector.size();i++)
        std::cout << ' ' << myvector[i];
}

#include <iostream>
#include <vector>

int main ()
{
    std::vector<int> myvector (100);
    std::cout << "1. capacity of myvector: " << myvector.capacity() << '\n';
    myvector.resize(10);
    std::cout << "2. capacity of myvector: " << myvector.capacity() << '\n';
    myvector.shrink_to_fit();
    std::cout << "3. capacity of myvector: " << myvector.capacity() << '\n';
}
```


Приклади коду

```
#include <iostream>
#include <deque>
#include <vector>

int main ()
{
    std::deque<int> mydeque;

    // set some initial values:
    for (int i=1; i<6; i++) mydeque.push_back(i);

    std::deque<int>::iterator it = mydeque.begin();
    ++it;

    it = mydeque.insert (it,10);

    mydeque.insert (it,2,20);

    it = mydeque.begin()+2;

    std::vector<int> myvector (2,30);
    mydeque.insert (it,myvector.begin(),myvector.end());

    std::cout << "mydeque contains:";
    for (it=mydeque.begin(); it!=mydeque.end(); ++it)
        std::cout << ' ' << *it;
}
```

Приклади коду

```
#include <iostream>
#include <deque>

int main ()
{
    std::deque<int> mydeque (10);
    std::deque<int>::size_type sz = mydeque.size();

    for (unsigned i=0; i<sz; i++) mydeque[i]=i;

    for (unsigned i=0; i<sz/2; i++)
    {
        int temp;
        temp = mydeque[sz-1-i];
        mydeque[sz-1-i]=mydeque[i];
        mydeque[i]=temp;
    }

    std::cout << "mydeque contains:";
    for (unsigned i=0; i<sz; i++)
        std::cout << ' ' << mydeque[i];

    return 0;
}
```

Приклади коду

```
#include <iostream>
#include <algorithm>
#include <vector>

bool myfunction (int i,int j) { return (i<j); }

struct myclass {
    bool operator() (int i,int j) { return (i<j);}
} myobject;

int main () {
    int myints[] = {32,71,12,45,26,80,53,33};
    std::vector<int> myvector (myints, myints+8);           // 32 71 12 45 26 80 53 33

    std::sort (myvector.begin(), myvector.begin()+4);     //(12 32 45 71)26 80 53 33

    std::sort (myvector.begin()+4, myvector.end(), myfunction); // 12 32 45 71(26 33 53 80)

    std::sort (myvector.begin(), myvector.end(), myobject); // (12 26 32 33 45 53 71 80)

    std::cout << "myvector contains:";
    for (std::vector<int>::iterator it=myvector.begin(); it!=myvector.end(); ++it)
        std::cout << ' ' << *it;
}
```

Адаптери: стек

```
#include <iostream>
#include <stack>
#include <vector>
#include <deque>

int main ()
{
    std::deque<int> mydeque (3,100);
    std::vector<int> myvector (2,200);

    std::stack<int> first;
    std::stack<int> second (mydeque);

    std::stack<int,std::vector<int> > third;
    std::stack<int,std::vector<int> > fourth (myvector);

    std::cout << "size of first: " << first.size() << '\n';
    std::cout << "size of second: " << second.size() << '\n';
    std::cout << "size of third: " << third.size() << '\n';
    std::cout << "size of fourth: " << fourth.size() << '\n';

    return 0;
}
```

Адаптери: черга

```
include <iostream>
#include <queue>

int main ()
{
    std::queue<int> foo,bar;
    foo.push (10); foo.push(20); foo.push(30);
    bar.push (111); bar.push(222);

    swap(foo,bar);

    std::cout << "size of foo: " << foo.size() << '\n';
    std::cout << "size of bar: " << bar.size() << '\n';

    return 0;
}
```

PIMPL idiom: pointer to implementation

Якщо потрібно приховати усі деталі реалізації. Int.cpp може бути попередньо скомпільований (постачатися у вигляді бібліотеки).

Int.cpp

```
#include <iostream>
using namespace std;

class Int
{
public:
    Int();
    ~Int();
    void print();
private:
    class Imp;
    Imp* imp_;
};

int main()
{
    Int a;
    a.print();
}
```

```
class Int::Imp
{
public:
    void print()
    {
        cout << "Imp.print()" << endl;
    }
};

Int::Int():imp_(new Imp){}

Int::~Int()
{
    delete imp_;
}

void Int::print()
{
    imp_->print();
}
```

Шаблони

```
template <typename T>
class Unsigned
{
public:

    Unsigned(T number = 0)
    : number(number < 0 ? -number : number)
    {}

    operator T() const { return number; }

    Unsigned & operator *= (Unsigned multiplier)
    {
        number *= multiplier.number;
        return *this;
    }

private:

    Numeric number;
};

template <class T>
Unsigned<T> operator* (Unsigned<T> left, Unsigned<T> right)
{
    left *= right;
    return left;
}
```

Шаблони - механізм узагальненого програмування. Дозволяють реалізувати узагальнені (не прив'язані до конкретних параметрів, наприклад - типів даних) алгоритми.

C++ допускає створення шаблонів функцій (включаючи методи) та шаблони класів.

```
double number = -5.5;
Unsigned<double> un = number;
std::clog << un << std::endl;
```

Шаблони

```
template< typename T >
void func1( T a[], int n, T x, T y)
{
    for (int i = 0; i < n; i++)
    {
        if (a[i] == x)
            a[i] = y;
    }
}

template< typename T >
void func2( T a[], int n )
{
    for (int i = 0; i < n / 2; i++)
    {
        T t;
        t = a[n - 1 - i];
        a[n - 1 - i] = a[i];
        a[i] = t;
    }
}

template< typename T >
void func3( T a[], int n )
{
    T t;
    for (int i = 0; i < n - 1; i++)
        for (int j = n - 1; j > i; j--)
            if (a[j] < a[j-1])
            {
                t = a[j];
                a[j] = a[j-1];
                a[j-1] = t;
            }
}
```

```
template< typename T >
void func4( T a[], int n, T x)
{
    for (int i = 0; i < n; i++)
    {
        if (a[i] == x)
        {
            for (int j = i; j < n - 1; j++)
            {
                a[j] = a[j + 1];
            }
            n--;
        }
    }
}

template< typename T >
void func5( T a[], int n, int m)
{
    int i = 0;
    int j = m;
    while (i != j)
    {
        T t = a[i];
        a[i++] = a[j];
        a[j++] = t;
        if (j == n) j = m;
        else if (i == m) m = j;
    }
}
```


Готові шаблони зі стандартної бібліотеки

```
template <class ForwardIterator, class T>
void replace (ForwardIterator first,
             ForwardIterator last,
             const T& old_value,
             const T& new_value)
{
    while (first!=last) {
        if (*first == old_value)
            *first=new_value;
        ++first;
    }
}
```

```
template <class BidirectionalIterator>
void reverse (BidirectionalIterator first,
             BidirectionalIterator last)
{
    while ((first!=last)&&(first!--last))
    {
        std::iter_swap (first,last);
        ++first;
    }
}
```

```
std::sort,
std::stable_sort
```

```
template <class ForwardIterator, class T>
ForwardIterator remove (ForwardIterator first,
                      ForwardIterator last,
                      const T& val)
{
    ForwardIterator result = first;
    while (first!=last) {
        if (!(*first == val)) {
            *result = *first;
            ++result;
        }
        ++first;
    }
    return result;
}
```

```
template <class ForwardIterator>
void rotate (ForwardIterator first,
            ForwardIterator middle,
            ForwardIterator last)
{
    ForwardIterator next = middle;
    while (first!=next)
    {
        swap (*first++,*next++);
        if (next==last) next=middle;
        else if (first==middle) middle=next;
    }
}
```

Асоціативні контейнери. Map - словник "ключ-значення"

```
#include <iostream>
#include <string>
#include <map>

using namespace std;

struct Person
{
    int age;
    string name;
};

int main ()
{
    map < string, Person* > c1;
    map < int, Person* > c2;
    Person p1; p1.age = 20; p1.name = "Bill";
    Person p2; p2.age = 35; p2.name = "Andrew";
    Person p3; p3.age = 15; p3.name = "Max";
    c1[p1.name] = &p1; c1[p2.name] = &p2; c1[p3.name] = &p3;
    c2.insert(pair<int, Person*>(p1.age, &p1));
    c2.insert(pair<int, Person*>(p2.age, &p2));
    c2.insert(pair<int, Person*>(p3.age, &p3));
    for (map < string, Person* >::iterator i = c1.begin();
        i != c1.end(); ++i)
    {
        cout << i->second->name << endl;
    }
    for (map < int, Person* >::iterator i = c2.begin();
        i != c2.end(); ++i)
    {
        cout << i->second->name << endl;
    }
}
```

Асоціативні контейнери. Map & Set

Тест перевірки створення та видалення об'єктів у контейнерах.

```
#include <iostream>
#include <string>
#include <set>
#include <map>
using namespace std;

class Element
{
    int d;
    int i;
    static int c;
public:
    int getData() const {return d;}
    int getIdx() const {return i;}

    Element():d(0),i(++c){cout << "+e" << i << "()" << endl;}
    Element(int a):d(a),i(++c){cout << "+e" << i << "(" << d << ")" << endl;}
    Element(const Element & e):d(e.d),i(++c)
    {
        cout << "+e" << i << "(e"<< e.i<< "{" << e.d << "}" << endl;
    }
    ~Element() {cout << "~e" << i << "{" << d << "}" << endl;}
    Element & operator=(const Element & e)
    {
        cout << "e"<<i<< "{" << d << "}" = e"<<e.i<< "{" << e.d << "}" << endl;
        d = e.d;
        return *this;
    }
};
```

Асоціативні контейнери. Map & Set

```
int Element::c = 0;

struct ElementCompare {
    bool operator() (const Element& l, const Element& r) const
    {return l.getData() < r.getData();}
} comparator;

ostream & operator<< (ostream& out, const Element & e)
{
    out << "e" << e.getIdx() << "{" << e.getData() << "}";
    return out;
}

template< typename T>
void print(const T & c, ostream & out = cout)
{
    out << "size " << c.size() << " ";
    for (typename T::const_iterator i = c.begin(); i != c.end(); ++i)
    {
        out << *i << " ";
    }
    out << endl;
}

template< typename T>
void printm(const T & c, ostream & out = cout)
{
    out << "size " << c.size() << " ";
    for (typename T::const_iterator i = c.begin(); i != c.end(); ++i)
    {
        out << "{" << i->first << " = " << i->second << "} ";
    }
    out << endl;
}
```

Асоціативні контейнери. Map & Set

```
int main()
{
    cout << "\nset\n";
    set< Element, ElementCompare > s;
    s.insert(Element(2));
    s.insert(Element(1));
    print< set< Element, ElementCompare > >(s);
    set< Element, ElementCompare >::iterator i = s.begin();
    const_cast<Element &>(*i) = Element(3);
    print< set< Element, ElementCompare > >(s);

    cout << "\nmap\n";
    typedef map<int, Element> Map;
    Map m;
    m.insert(Map::value_type(5, Element(50)));
    m.insert(Map::value_type(1, Element(10)));
    printm(m);
    Map::iterator j = m.find(1);
    if (j != m.end())
    {
        Element tmp = j->second;
        m.erase(j);
        m.insert(make_pair(10, tmp));
    }
    m[10] = Element(100);
    m[5] = Element(500);
    printm(m);
}
```

```
set
+e1(2)
+e2(e1{2})
~e1{2}
+e3(1)
+e4(e3{1})
~e3{1}
size 2 e4{1} e2{2}
+e5(3)
e4{1} = e5{3}
~e5{3}
size 2 e4{3} e2{2}
```

```
map
+e6(50)
+e7(e6{50})
+e8(e7{50})
~e7{50}
~e6{50}
+e9(10)
+e10(e9{10})
+e11(e10{10})
~e10{10}
~e9{10}
size 2 {1 = e11{10}} {5 = e8{50}}
+e12(e11{10})
~e11{10}
+e13(e12{10})
+e14(e13{10})
+e15(e14{10})
+e16(e15{10})
~e15{10}
~e14{10}
~e13{10}
~e12{10}
+e17(100)
e16{10} = e17{100}
~e17{100}
+e18(500)
e8{50} = e18{500}
~e18{500}
size 2 {5 = e8{500}} {10 = e16{100}}
~e16{100}
~e8{500}
~e2{2}
~e4{3}
```

Асоціативні контейнери. UnorderedMap

```
#include <iostream>
#include <unordered_map>
#include <string>
using namespace std;

template < typename K, typename V >
void print (const unordered_map< K, V >& m)
{
    cout << "size: " << m.size() << " / " << m.max_size()
        << " buckets: " << m.bucket_count() << " / " << m.max_bucket_count()
        << " load: " << m.load_factor() << " / " << m.max_load_factor() << endl;
}

template < typename K, typename V >
void print_all (const unordered_map< K, V >& m)
{
    print(m);

    for (unsigned i = 0; i < m.bucket_count(); ++i)
    {
        int bsz = m.bucket_size(i);
        if (bsz)
        {
            cout << "bucket " << i << " has " << bsz << " elements.\n";
        }
    }

    for (auto & i : m)
    {
        cout << "[" << i.first << " -> " << m.hash_function() (i.first)
            << " mod " << m.bucket_count() << " = " << m.hash_function() (i.first) % m.
bucket_count()
            << " (" << m.bucket(i.first) << " bucket)] = " << i.second << endl;
    }
}
```

Unordered-версії контейнерів (C++11) не підтримують відсортований порядок об'єктів (за допомогою бінарних дерев), але дозволяють швидкий пошук елемента по ключу (за допомогою хеш-функцій)

Асоціативні контейнери. UnorderedMap

```
int main()
{
    unordered_map<string,string> m;

    m["01"] = "a";
    m["02"] = "b";
    m["03"] = "c";
    m["04"] = "d";
    m["05"] = "e";
    m["06"] = "f";

    print_all(m);

    unordered_map<int,int> m2;
    for (int i = 0; i < 10; ++i)
    {
        for (int j = 0; j < 10; ++j)
        {
            m2[i * 10 + j] = 10 * (i * 10 + j);
        }
        print(m2);
    }
}
```

```
g++ -std=c++11 uno.cpp
```

```
bucket 4 has 1 elements.
```

```
bucket 13 has 1 elements.
```

```
bucket 19 has 1 elements.
```

```
bucket 20 has 1 elements.
```

```
bucket 22 has 2 elements.
```

```
[05 -> 4223885067 mod 23 = 19 (19 bucket)] = e
```

```
[06 -> 3937468669 mod 23 = 22 (22 bucket)] = f
```

```
[04 -> 305468864 mod 23 = 22 (22 bucket)] = d
```

```
[03 -> 1198751227 mod 23 = 13 (13 bucket)] = c
```

```
[02 -> 2411615945 mod 23 = 4 (4 bucket)] = b
```

```
[01 -> 3451288710 mod 23 = 20 (20 bucket)] = a
```

```
size: 10 / 357913941 buckets: 23 / 357913941 load: 0.434783 / 1
```

```
size: 20 / 357913941 buckets: 23 / 357913941 load: 0.869565 / 1
```

```
size: 30 / 357913941 buckets: 53 / 357913941 load: 0.566038 / 1
```

```
size: 40 / 357913941 buckets: 53 / 357913941 load: 0.754717 / 1
```

```
size: 50 / 357913941 buckets: 53 / 357913941 load: 0.943396 / 1
```

```
size: 60 / 357913941 buckets: 109 / 357913941 load: 0.550459 / 1
```

```
size: 70 / 357913941 buckets: 109 / 357913941 load: 0.642202 / 1
```

```
size: 80 / 357913941 buckets: 109 / 357913941 load: 0.733945 / 1
```

```
size: 90 / 357913941 buckets: 109 / 357913941 load: 0.825688 / 1
```

```
size: 100 / 357913941 buckets: 109 / 357913941 load: 0.917431 / 1
```

Exceptions - обробка виключних ситуацій

```
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
int main () {
    try
    {
        throw 20;
    }
    catch (int e)
    {
        cout << "An exception occurred. Exception Nr. " << e << '\n';
    }
    return 0;
}
```

Виключення в конструкторі дозволяють сповістити про помилки під час створення об'єктів.

Але в той же час виключення НЕ ПОВИННІ ЗАЛИШАТИ МЕЖІ деструктора!

```
try {
    // code here
}
catch (int param) { cout << "int exception"; }
catch (char param) { cout << "char exception"; }
catch (...) { cout << "default exception"; }
```

```
try {
    try {
        // code here
    }
    catch (int n) {
        throw;
    }
}
catch (...) {
    cout << "Exception occurred";
}
```


Стандартні виключення

```
#include <iostream>
#include <exception>
using namespace std;

class myexception: public exception
{
    virtual const char* what() const throw()
    {
        return "My exception happened";
    }
} myex;
```

	exception	description
<pre> try { throw myex; }</pre>	logic_error	error related to the internal logic of the program
<pre> catch (exception& e) { cout << e.what() << '\n'; }</pre>	runtime_error	error detected during runtime
<pre> return 0; }</pre>	bad_alloc	thrown by <code>new</code> on allocation failure
	bad_cast	thrown by <code>dynamic_cast</code> when it fails in a dynamic cast
	bad_exception	thrown by certain dynamic exception specifiers
	bad_typeid	thrown by <code>typeid</code>
	bad_function_call	thrown by empty function objects
	bad_weak_ptr	thrown by shared_ptr when passed a bad weak_ptr